

Concept Format voor startnotities

Doel van dit format is zorgen dat

- elke startnotitie eenzelfde (voor PS herkenbare) opbouw gaat krijgen
- voor PS zo groot mogelijke helderheid scheppen over de beslispunten horend bij een startnotitie door een helder onderscheid te maken tussen
 - vaststellen van een plan van aanpak (proces)
 - en/of het vaststellen van kaders of uitgangspunten (inhoud)
- PS in de startnotitie alle informatie ontvangt die nodig is, om hierover een besluit te kunnen nemen

Gebruik:

De startnotitie wordt aangeboden als bijlage bij een ingevuld Statenvoorstel.

De gearceerde tekstblokken zijn aanvullende informatie in het format, bestemd voor de schrijver van de startnotitie. Deze grijs gearceerde tekst zal in de startnotitie dus niet meer te zien zijn.

1. Onderwerp:

Startnotitie nieuw cultuurbeleid 2021-2024

2. Gedeputeerde staten stellen voor:

- a. Het plan van aanpak vast te stellen zoals onder punt 5 aangegeven, bestaande uit
 - a. Volgorde van de verschillende stappen
 - b. Te betrekken partijen
 - c. Te ondernemen acties
 - d. Tijdspad / planning
- b. De volgende uitgangspunten vast te stellen voor de uitwerking van het Cultuurbeleid 2021-2024
 - a. Landelijk beleidskader
 - b. Wettelijk kader
 - c. Financieel kader

3. Beschrijving vraagstuk

Het huidige cultuurbeleid is vastgelegd in de Cultuurnota "Typisch Flevoland, net even anders". Deze nota loopt van 2017 tot en met 2020. Het is dus tijd voor het actualiseren van het beleid voor de periode vanaf 2021.

De afgelopen tijd zijn er diverse ontwikkelingen die actualisatie van beleid vragen.

Stedelijke cultuurregio's

- De Raad voor Cultuur heeft in haar verkenning van 2017 aandacht gevraagd voor de regio. Naar aanleiding van deze verkenning heeft de minister van OCW, minister van Engelshoven, in haar visiebrief van maart 2018 regio's opgeroepen een regionaal cultuurprofiel op te stellen. De provincie Flevoland was en is al betrokken bij de Metropoolregio Amsterdam (de MRA) en heeft daarnaast een apart profiel opgesteld voor de regio Flevoland, in samenwerking met verschillende Flevolandse gemeenten. Dit heeft geleid tot het Flevoprofiel, waarbij de huidige cultuurnota een van de uitgangspunten was. Dit Flevoprofiel is in november 2018 opgestuurd naar het ministerie; de minister heeft alle regionale profielen meegestuurd met haar adviesaanvraag aan de Raad voor Cultuur ten aanzien van het nieuwe stelsel. Het ziet er naar uit dat de provincies in het landelijke cultuurbeleid een belangrijke rol gaan spelen. Samenwerking en samenhang tussen landelijk, provinciaal en gemeentelijk beleid zijn voor de minister belangrijke aandachtspunten. Dit geeft de mogelijkheid een plus te geven op het provinciaal beleid.
- Het Flevoprofiel richt zich met name op thema's die ook landelijk van belang zijn en waarmee de provincie Flevoland optimaal aansluiting kan vinden bij landelijk, toekomstig beleid.

Relatie met aangrenzende beleidsterreinen

- Daarnaast is sprake van toenemende inzet van cultuur als middel om bij te dragen aan het realiseren van sociaal-maatschappelijke doelen. Daarom zal bij de nieuwe Cultuurnota nadrukkelijk het verband met de programma's Krachtige Samenleving en Het Verhaal van Flevoland (beide onderdeel van de Omgevingsvisie) worden gelegd.

- Ook de verbinding tussen Cultuur en Recreatie & Toerisme - en daarmee het Economisch Programma - biedt kansen die de provincie Flevoland de komende periode meer wil benutten.
- Voor cultureel erfgoed - een van de dragers van het huidige cultuurbeleid - is recent een eigenstandig programma in ontwerp vastgesteld. Daarin zijn drie scenario's voorgesteld (licht, gemiddeld, zwaar). Het keuzeproces loopt parallel aan het proces van de nieuwe beleidsnota Cultuur. De hoofdlijnen van het gekozen scenario worden opgenomen in het nieuwe cultuurbeleid; de relatie tussen erfgoed en cultuur in Flevoland wordt daarin uitgediept, in lijn met de opgave Het Verhaal van Flevoland uit de Omgevingsvisie.

4. Beoogd effect van het proces/beleid

De nieuwe cultuurnota biedt een kader voor de periode 2021-2024. Aan de hand daarvan kunnen (ondersteunende) instellingen hun nieuwe vierjarenbeleid formuleren en kan de provincie subsidieaanvragen toetsen. Met het nieuwe cultuurbeleid wil Flevoland samen met betrokken partijen verder bouwen aan de Flevolandse culturele infrastructuur. Dit in nauwe relatie met het nieuwe landelijk beleid en het lokale beleid.

5. Plan van aanpak

Om te komen tot een nieuwe cultuurnota hebben we input nodig (kennis, ervaringen, suggesties, wensen), die we ophalen in gesprek met onze partners die - soms namens ons - een rol vervullen in de culturele sector. Verder is het van belang te weten of de resultaten uit de huidige cultuurnota ook geboekt zijn en houden we rekening met de verschillende (culturele) ontwikkelingen en veranderende omstandigheden. Kortom, kennis en informatie zijn noodzakelijk voor de herijking van het kader.

Op de volgende manieren komen we aan de gewenste input:

actie	partners	planning
1. Evaluatie van het huidige cultuurbeleid	Intern i.s.m. Berenschot	Mei -juli 2019
2. Interviews met betrokken partners in Flevoland	Uitvoeringsorganisaties Gemeenten Aangrenzende provinciale beleidsterreinen	Mei-november 2019
3. Analyse van de (beleids)ontwikkelingen en trends bij het Rijk, Flevolandse gemeenten en andere partners	Raad voor Cultuur: Advies aan minister van OCW over nieuw Cultuurstelsel 2021-2024 OCW: Uitgangspuntenbrief (verschijnt 11 juni 2019) wetsvoorstellen Standpunt IPO over provinciaal cultuurbeleid Coalitieakkoorden andere provincies	Augustus-september 2019

	Cultuurbeleid Flevolandse gemeenten	
4. Bespreking eerste contouren nieuw beleid met culturele sector	Uitvoeringsorganisaties Gemeenten Aangrenzende provinciale beleidsterreinen	najaar 2019
5. Klankbordgroep die tijdens het traject meedenkt en relevante input levert	Vertegenwoordigers van culturele instellingen die op hoger abstractieniveau mee- denken over provinciaal cultuurbeleid	September 2019 - voorjaar 2020
De opbrengst van de gesprekken met de klankbordgroep worden betrokken bij het opstellen van het ontwerpbeleidskader cultuur.		

Provinciale Staten zijn met hun kaderstellende bevoegdheid in dit besluitvormingstraject aan zet. Het traject begint met een beeldvormende ronde eind augustus, waarin de statenleden worden meegenomen in (de context van) het huidige cultuurbeleid en wordt vooruitgeblikt naar de nieuwe beleidsperiode 2021-2024. Hiertoe ontvangen zij alvast de Startnotitie die kort na deze beeldvormende ronde, oordeelsvormend en besluitvormend voorligt.

In het najaar ontvangen Provinciale Staten vervolgens een analyse met hierin een evaluatie van het huidige beleid op hoofdlijnen, regionale en landelijke ontwikkelingen en trends en de opbrengst van de gesprekken met betrokken partners.

De analyse wordt besproken in een beeldvormende ronde en levert naast input, inzicht op waar eventueel nog behoefte is aan nadere toelichting/onderzoek. In het najaar van 2019 laten we Provinciale Staten kennismaken met de Flevolandse culturele instellingen die op bovenlokaal niveau werkzaam zijn. De opbrengst van deze beeldvormende ronde en evt. vervolgacties gebruiken we voor het ontwerpen van het beleidskader 2021-2024, dat de rol en positie van de provincie, de dragers en het uitvoeringskader beschrijft. Het ontwerpbeleidskader leggen we oordeelsvormend en ter vaststelling voor aan de Staten. Daarna wordt het ter inspraak voorgelegd.

Na de inspraakronde agenderen we het definitieve kader oordeelsvormend in aanloop naar besluitvorming in de Staten.

Hieronder is aangegeven hoe PS in dit traject betrokken worden.

Tabel 1 Besluitvormingstraject voor Provinciale Staten cultuurbeleid 2021-2024

Fase	PS ronde	Vergaderdatum Cie / PS
<u>Informer</u> Presentatie huidig en toekomstig cultuurbeleid en startnotitie	beeldvormend	28 augustus 2019 (Cie)
<u>Informer</u> Kennismaken met culturele instellingen	Vorm wordt in overleg met Griffie nog nader bepaald	september 2019
<u>Bespreken</u> Startnotitie	oordeelsvormend	4 september 2019 (Cie)
<u>Vaststellen</u> Startnotitie	besluitvormend	18 september 2019 (PS)
<u>Informer</u> Analyse (evaluatie, ontwikkelingen en trends) en ophalen input voor beleidskader	beeldvormend	30 oktober 2019 (Cie)
<u>Bespreken</u> ontwerpbeleidskader cultuur 2021-2024	oordeelsvormend	Jan/feb 2020 (Cie)
<u>Vaststellen</u> ontwerp-beleidskader*	besluitvormend	Feb. 2020 (PS)
<u>Bespreken</u> antwoordnota op reacties inspraak	oordeelsvormend	Mei / juni 2020 (Cie)
<u>Vaststellen</u> Beleidskader 2021-2024	besluitvormend	Juni / juli 2020 (PS)

*het ontwerpbeleidskader ligt van nog nader te bepalen datum in februari tot nntb datum in maart ter inzage.

6. Toelichting op de kaders

Provinciaal beleidskader

Cultuur is een kerntaak van de provincie, zo is in IPO verband afgesproken. Kunst, cultuur en geschiedenis vinden we overal om ons heen. Een culturele identiteit en culturele voorzieningen maken een provincie aantrekkelijk om in te wonen, werken en recreëren. De provincie zet zich in voor het behoud en de ontwikkeling van deze culturele identiteit en zorgt ervoor dat culturele infrastructuur goed toegankelijk is en blijft.

De provincie richt zich onder andere op het behoud, ontwikkeling en herbestemming van het culturele erfgoed. De provincie is daarnaast verantwoordelijk voor monumentenzorg en cultuureducatie voor jongeren en ondersteunt gemeenten bij taken op het terrein van erfgoed en archeologie en amateurkunst.

In februari heeft het IPO een visiebrief opgesteld over provinciaal cultuurbeleid waarbij Flevoland nauw betrokken is geweest. Uitgangspunt van de brief is dat het cultuurbeleid van de provincies niet op zichzelf staat; de meerwaarde ligt in de samenhang tussen lokaal, provinciaal en landelijk beleid, evenals synergie met andere beleidsvelden zoals het sociaal domein, vrijetijdseconomie, duurzaamheid en energietransitie. Beleid van de verschillende overheden binnen en buiten de provincies en de daarbinnen gelegen regio's moet elkaar aanvullen en niet in de weg zitten.

Juist de provincies spelen een belangrijke rol in het coördineren, ontwikkelen, verbinden en het verbreden van het culturele ecosysteem, zeker binnen de provinciale grenzen. Gemeenten maken beleid in eerste instantie voor de eigen inwoners. De provincie kan daar in samenwerking met de lokale overheden een plus op geven ten behoeve van het provinciale ecosysteem en samenwerking in de provincie stimuleren en coördineren. Niet alleen om schaalvergroting te bevorderen, maar ook voor inhoudelijke verdieping.

Landelijk beleidskader

Het landelijke beleid richt zich in toenemende mate op samenhang met provinciaal en gemeentelijk beleid. Het ministerie van OCW heeft op 11 juni 2019 de uitgangspunten van het landelijke cultuurbeleid voor de periode 2021-2024 gepresenteerd. Het nieuwe beleid richt zich meer dan voorheen op de aansluiting met provinciaal en lokaal beleid. Belangrijke punten zijn de continuering van de matchingsregeling Cultuureducatie met Kwaliteit en de aandacht voor eerlijke beloning van kunstenaars, zowel vanuit landelijk als provinciaal en lokaal beleid. Daarnaast komt er een matchingsregeling Cultuurparticipatie voor andere overheden gericht op activiteiten op de kruising van cultuur en welzijn. De Basisinfrastructuur (BIS) wordt uitgebreid met festivals en ontwikkelinstellingen; elke provincie kan een museum voordragen voor de BIS voor een subsidiebedrag van 250.000 euro. De stedelijke regio's worden gevraagd te reflecteren op de aanvragen van culturele instellingen in de regio aan het rijk. Deze reflecties stuurt de minister mee aan de Raad voor Cultuur ten behoeve van de instellingsadvisering. Verder stelt het ministerie een matchingsregeling in voor vernieuwing. Projecten en activiteiten in stedelijke regio's die door provincie en/of gemeente worden gesubsidieerd, kunnen in aanmerking komen voor matching vanuit het Rijk.

Wettelijk kader

Wettelijke taken van de provincie liggen op het gebied van bibliotheekondersteuning en monumentenzorg. Ook zijn er een aantal bestuurlijke afspraken vastgelegd in convenanten met het rijk. De provincie voert haar eigen cultuurbeleid als het gaat om beleidsvelden als amateurkunst, beeldende kunst, cultureel erfgoed en podiumkunsten.

Financieel kader

Het nieuwe coalitieakkoord zal uitgangspunt zijn voor de actualisatie van het huidige cultuurbeleid. Dit akkoord zal ook duidelijkheid geven over het financieel kader.

7. Additionele informatie

De formulering van nieuw cultuurbeleid staat niet op zichzelf; het is noodzakelijk continu aansluiting te zoeken met lokaal en landelijk beleid en elkaar goed te blijven informeren. Provinciaal beleid dient aanvullend te zijn op het lokale beleid en dit niet te vervangen. Daarnaast richt het landelijke beleid zich steeds meer op wat er op provinciaal en lokaal gebied gebeurt. Door in nauwe samenhang beleid vorm te geven kan er een plus worden gegeven op het provinciale cultuurbeleid. Een mooi voorbeeld hiervan is de matchingsregeling die het ministerie van OCW wil instellen om verdere samenwerking in de regio te stimuleren en de lopende proeftuinen langere tijd te ondersteunen. In MRA-verband werkt de provincie samen op het gebied van o.a. onderzoek / database, cultuureducatie, samenwerkingsregelingen voor gemeenten en culturele instellingen, en bereikbaarheid van culturele instellingen.

Structureel ambtelijk en bestuurlijk overleg met zowel het ministerie als met de gemeenten is dus van belang. Met de andere provincies vindt afstemming plaats in de verschillende ambtelijke werkgroepen en bestuurlijke adviesgroepen van het IPO.

Naast beleidsmatig overleg en afstemming is overleg en afstemming met de cultuursector een belangrijke voorwaarde voor het slagen van beleid. Om draagvlak te verkrijgen, wordt de sector tijdens dit beleidstraject meermaals betrokken. Als eerste worden aan het begin gesprekken met instellingen gevoerd over de evaluatie van het huidige beleid, de behaalde resultaten en de wensen en verwachtingen voor het nieuwe beleid. Belangrijk hierbij is de verwachtingen te managen en de rolverdeling helder te houden; er is geen sprake van co-creatie. Wel kan inhoudelijke input van de sector richting geven aan het beleid.